

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ – С. СЕМЧИНОВО
ОБЩ. СЕПТЕМВРИ, ОБЛ. ПАЗАРДЖИК
e-mail: info-1301838@edu.mon.bg.

Утвърждавам:.....

Директор: Гергана Неялкова

ЕТИЧЕН КОДЕКС

на училищната общност

учебна 2025/2026 година

Съвременното училище е място не само за получаване на образование. То се явява цялостна общност, в която активно участват както ученици и учители, така и родители, организации и специалисти с отношение към образователния процес и правата на децата. Училището се превръща в многофункционален център, поддържащ и свързващ в едно отделни групи и единици на дадено населено място.

Училищната общност с разнородното си множество от представители има за цел да се постигнат по-високи и добри резултати за учащите се. Стремехът да се ангажират всички членове на училищната общност ще доведе до взаимно уважение и зачитане на ролите на участниците в образователния процес. Естественят резултат от тези процеси е постигането на по добро образование за всеки ученик престъпил прага на ОБУ „Христо Ботев“.

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за морално поведение на работещите с деца в сферите на образованието и се отнася и към цялата училищна общност. Документът утвърждава основните ценности и принципи, които трябва да се спазват при работата с деца.

ПЪРВА ГЛАВА

I. Обхват на кодекса:

Етичните правила в този кодекс са приложими за работа в ОБУ „Христо Ботев“, съгласно ЗПУО и се отнасят до:

1. Отношенията между учители и ученици;
2. Учители и педагогически персонал;
3. Родители;
4. Други представители на обществеността от населеното място.

Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на училищната общност в ОБУ „Христо Ботев“ и има за цел да повиши общественото доверие в морала и професионализма на училището.

II. Цели на кодекса:

1. Определя етичните стандарти за професионална дейност на учителя;
2. Развива култура и професионални ценности, основани на хуманност, законност, демократичност и зачитане на правата на човека;
3. Повишава общественото доверие към училището;
4. Ангажира всички представители на училищната общност в работата с добродетели, с цел създаване на единна среда, в която всички да проявяват загриженост и уважение към останалите членове на общността;
5. Създава спокойна и добронамерена среда за изграждане на личности;
6. Утвърждава волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практичната им дейност;
7. Подпомага процеса по разгръщане на потенциала на всяко дете и подкрепя на развитието на този потенциал;
8. Насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;

9. Очертава моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

ВТОРА ГЛАВА

I. Поведение и облик на учителя:

1. Учителят изпълнява своите задължения в подкрепа на ученика;
2. Учителят дава личен пример чрез поведението си;
3. При изпълнение на професионалните си задължения учителя търси подкрепата на останалата училищна общност;
4. Учителят сътрудничи добре с неправителствени организации, органи по закрила на детето, родителски организации и други представители на обществеността, като запазва професионалната си независимост;
5. Учителят спазва задълженията си определени в Правилника за вътрешен ред на училището, отговаряйки за своето действие и бездействие; 6. Учителят не злоупотребява с правомощията си;
7. Учителят поддържа добър външен вид и лична хигиена, които не уронват престижа на училището и служат за пример на учениците;
8. Учителят работи в насока осигуряване на най-добри и съвременни знания за ученика. Той осигурява пълна изява и развитие на потенциала на подрастващите;
9. Учителят бива добронамерен, проявява безпристрастност, индивидуален подход и емпатия в цялостния образователен процес;
10. Учителят осъвременява и модернизира формите на обучение. Той повишава своята квалификация и постоянно надгражда знанията си със съвременните иновативни форми на образование;
11. Спазва чл. 7, ал. 1 и 2 от Закона за закрила на детето.
12. Учителят поддържа постоянен контакт с родителите на своите ученици и с останалата училищна общност;
13. Възпитаниците на училището се изграждат като достойни личности благодарение на добрия професионализъм на учителя и на неговия личен пример;
14. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

II. Взаимоотношение между учителите:

1. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност;
2. Обмяна на информация и ресурси, с цел подобряване процеса на обучение и надграждане на умения на преподаване и справяне в конфликтни или кризисни ситуации с подрастващите;
3. Съвместна работа за утвърждаване на собствения и на колегите авторитет, чрез въздържане от действия, които биха уронили престижа на професията, и проявяване на нетърпимост към подобни действия.
4. Уважение между колегите, подкрепа и насърчаване в изпълнение на етичните правила.

III. Отношение на учителя към учениците:

1. Уважение към уникалността и потенциала на всяко дете;

2. Прилагане на индивидуален подход, особено спрямо децата със специфични нужди с цел спазване на най-добрия интерес на тези ученици;

2. Учителите и възпитателите в никакъв случай не използват физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето;

3. Поддържане на постоянна връзка със семейството на учениците и координиране на действия с родителите за избягването на отсъствия или намаляване на успеха на ученика; 4. Учителят поддържа висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатява знанията и уменията си за да бъде съвременен и иновативен преподавател в модерно и развиващо се училище;

5. Учителят бива застъпник на детето и семейството в общността и обществото;

6. Учителите и учениците спазват етичните правила, заложи в този кодекс.

IV: Морално поведение на ученика:

1. Учениците приемат училището като общност, в която участват като равноправни членове съвместно с учители, родители и останалия непедagogически персонал;

2. Учениците се отнасят с уважение и доверие към всички представители на ученическата общност;

3. Учениците са толерантни и внимателни към съучениците си с различно мнение и никога не разрешават конфликти с агресия или поведение включващо насилие в различните му форми. Избягват поведение, което ще унижи другата страна;

4. Учениците търсят подкрепата на своите учители в случай на конфликт между децата;

5. Учениците оказват помощ на нуждаещите се и търсят подкрепа от учител или друг педагогически представител, когато станат свидетели на неприемливо поведение между подрастващите;

6. Учениците са уважавани личности, които имат права и при нарушаването им са напълно свободни да потърсят подкрепа за разрешаването на тази ситуация;

7. Учениците имат задължения, които следва да изпълняват за да не поставят себе си в конфликтна ситуация и да изостанат от учебния процес;

8. Учениците подкрепят и изпълняват заложените идеи в моралния кодекс.

V. Морални отговорности към семейството:

1. Училищната общност зачита достойнството на всяко семейство;

2. Зачитат се ценностите на всяко семейство и правото на родителите да взимат решения в най-добър интерес на своите деца;

3. Семейството бива своевременно информирано за всяко решение на училището, свързано с детето. При необходимост родителите биват включвани в процеса на взимане на крайни решения, касаещи ученика;

4. Зачита се правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето;

5. Осигурява се конфиденциалност на информацията, касаеща семействата на учениците, като изключение правят случаите на нарушаване правата на детето;

6. Родителите биват информирани относно проекти, в които се включват техните деца. Семейството запазва правото си да откаже участие на детето в подобни инициативи;

7. Училищната общност не използва отношенията със семейството за лично благодетелстване;

8. Не се допуска влизане в отношения с представители на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с ученика.

VI. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

1. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.
2. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.
3. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.
4. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.
5. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при строго спазване на правилата за защита на информацията.
6. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.
7. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

VII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

8. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителът има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.
 - (1) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училище, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.
 - (2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.
 - (3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.
 - (4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
 - (5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителът може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

VIII КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

1. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.
2. (2) Членовете се избират от Педагогическия съвет.

3. (1) Комисията по етика: * разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс; * дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.
4. (2) Комисията по етика приема Вътрешни правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията на Етичния кодекс и за приемане на последващи мерки при прилагане на Етичния кодекс, които се утвърждават на заседание на Педагогическия съвет.
5. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.
6. Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.
7. При установено неспазване на този кодекс Комисията предлага на директора да наложи санкция.
8. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.
9. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да *отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремехът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качествено обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Изготвил:

/Председател на Етичната комисия/

Задължавам се:

Всички представители на училищната общност се запознават с настоящия документ и се отнасят с уважение към останалите страни по него. Целите, препоръките и задълженията, описани в моралния кодекс на ОБУ „Христо Ботев“, се свеждат до най – добрия интерес на учениците. Затова, всички участници в процеса носят отговорност и няколко конкретни задължения:

- Осигуряване на безопасна и окуражаваща обучителна среда за всички ученици;
- Гарантиране на участието на учениците като равноправни членове в училищната общност, в която да се чуват и взимат в предвид идеите им, вижданията им, а едновременно с това и страховете им;
- Учебната програма да развива будно, творческо и изследователско мислене в учениците;
- Образованието на децата да излезе извън пределите на класната стая и стените на училището;
- Развиване на позитивно отношение в децата към учението и живота;
- Работата винаги да е насочена в най – добрия интерес на ученика с цел разгръщане на потенциала му;
- Обучителният процес напълно и категорично изключва физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на децата;
- Отношението на учениците и тяхното семейство е уважително и безконфликтно към цялостния училищен персонал;
- Междучолегиалните отношения в училище са изградени върху основата на подкрепа, уважение и насърчават спазването на моралния кодекс.

Настоящият Етичен кодекс на училищната общност влиза в сила от 16.09.2025 г. и е задължителен за всички, работещи в ОБУ „Христо Ботев“.

Всички новопостъпили в училището следва да се запознаят с настоящия документ.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА
ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА
НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА
ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Утвърдил:.....

Директор: Гургана Недялкова

Заповед № РД/..... 2025 г.

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- ✓ неспазване на действащото законодателство;
- ✓ неспазване на вътрешноучилищните документи;
- ✓ действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- ✓ грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- ✓ прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- ✓ прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:

- ✓ вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- ✓ външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

5. Комисията е в следния състав:

педагогическия персонал: Дима Юриева – учител;

..... *Петя Иванова - учител*

..... *Дима Юриева*

6. Комисията се председателства от

7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

8. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

9. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

10. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

11. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

12. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

13. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

14. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

15. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

Изготвил:

/Дима Юриева/